

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 40

Utgitt 8 oktober.

1909

Kongelig resolution

6 oktbr.

av 6 oktober.

Approbation meddeles i henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 paa den av bystyret for kjøpstaden Moss under 16 september 1909 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter, — dog med nogen forandringer.

De approberte forskrifter er saalydende:

Kapitel I.

Gater, veier, gaardsrum, avledning av smudsvand, kloakker.

§ 1. Pladser, gater og veier skal ha en jevn overflate med fornødent avløp. Rendesten og avløpsrender skal ha jevn, haard bund og tilstrækkelig fald, saa at vandet til enhver tid kan ha frit avløp. Rendestener og avløpsrender skal ved utmunding i kloak være forsynt med rist.

Stillestaaende, for sundheten skadelig, urent og stinkende vand maa overalt avledes eller paa anden maate bortskaffes.

Ingen maa la stinkende spildvand eller anden urenlighet flyte ut til offentlig plads eller gate.

§ 2. Til offentlige kloakker, til elv, bæk, grøft eller render maa avløp for ekskrementer eller for flytende substanser, der har været i berøring med saadanne, ikke finde sted.

Til elv, bæk, aapen grøft eller rende maa heller ikke uten sundhetskommisjonens tilladelse gives avløp for andre substanser, der frembringer stank eller er farlige for sundheten.

Fra fabrikker, verksteder eller lignende anlæg skal saadanne substanser bortledes gjennom rør eller anden ledning i overensstemmelse med reglementet for private kloakavstikkere. Ledninger for saadanne anlæg maa hverken direkte eller gjennom samlekaske staa i forbindelse med andet privat avløpsrør

6 oktbr. og heller ikke uten sundhetskommisjonens tilladelse utmunde i de offentlige kloakker.

§ 3. Eier av vaaningshus, som er beliggende i en avstand av ikke over 32 meter fra offentlig kloak, til hvilken der efter stadsingeniørens erklæring haves adgang og tilstrækkelig fald, er, saafremt sundhetskommisjonen finder det nødvendig, forpligtet til at anbringe avstikker av tilstrækkelig vidde til kloakken — til bortledning av overvand, grundvand, spildevand og skyllevand.

Enhver huseier er forøvrig pliktig til at ta de forholdsregler for fjernelse av smudsvand etc., som sundhetskommisjonen for tilfældet maatte finde fornødent. Stillestaaende vand og sumper skal, naar det av sundhetskommisjonen forlanges, dræneres eller tilkastes forsvarligen.

Ingen maa la spildevand eller anden urenlighet flyte utover nabos tomt.

§ 4. Avløpsrender, kloakker og lignende skal være saaledes indrettet, at de skaffer tilstrækkelig avløp og let kan renses samt holdes i forsvarlig stand. Ledningene skal være tætte og saaledes indrettet, at kloakgas ikke kan strømme ut. Vasker og kloaksluk eller kummer, der findes i kjeldere eller inde i hus, skal være forsynt med vandlaas eller anden indretning, der hindrer utstrømning av kloakgas. Hvor kloakkerne ligger saa lavt, at en opstuvning eller tilbakestrømning av kloakindholdet ved høivande finder sted, kan sundhetskommisjonen paabyde, at kloakkerne indrettes saaledes, at kloakindholdet ikke trenger ind i bygningen.

De regler, hvorefter avløpsrender, kloakker og lignende paabydes anlagt, skal forelægges sundhetskommisjonen til betenkning.

Private kloakledninger og kummer paa disse skal renses og utskylles saa ofte, at de ikke tilstoppes; dog skal som regel rensning foretages 2 ganger om aaret, likesom sundhetskommisjonen eller stadsingeniøren under særegne omstændigheter kan paabyde hyppigere rensning.

Kapitel II.

Renholdelse, avfald og ildelugtende gjenstande, bortskaffelse av gjødsel og privetindhold.

§ 5. Torv, offentlige pladser, gater, veier, fortaag, rendestener og avløpsrender skal til enhver tid holdes rene og fri for stank, i hvilket øiemed rengjørelse skal finde sted mindst 2 ganger ukentlig eller oftere, om sundhetskommisjonen maatte finde det fornødent. Hus- eller grundeiere eller den, som i eierens sted benytter hus eller grund, er pliktig til

at besørge gatefeiningen med hvad dertil hører utenfor sin 6 oktbr. eiendom i gaterne indtil midten av kjørebanen og paa torv eller pladser indtil 6,25 meters avstand fra sin grund. Til gatefeiningen hører ogsaa rengjøring av fortaag og rendesten samt bortskaffelse av det paa gaten, i rendestenen og paa fortaaget voksende græs, likeledes at renholde gaardsrum, grund med tilhørende rendestener, avløpsrender samt de i renderne værende rister over kloakslukene. I fornødent fald utføres renholdelsen paa eierens eller leierens bekostning.

Rengjøring av pladser, kaier, offentlige holdepladser for hester, offentlige pissoirer og offentlige priveter paa hvider kommunen.

§ 6. I den utstrækning, som av stadsingeniøren eller sundhetskommisjonen findes fornødent, skal de offentlige kloaker renses og skylles. Oprensning skal foretages foran kloakmundingene gjennom havnevæsenet, for private utløp for vedkommende privates regning.

§ 7. Ingen slags urenlighet eller avfall maa henkastes paa gater, veier eller offentlige pladser eller ut i elv, bæk eller i havnen, heller ikke i nærheten av vaaningshus eller mer befærdede steder.

§ 8. Kjøkken- eller husholdningsavfall eller anden lignende urenlighet fra husene maa henkastes i bingen eller henlægges i tette, med laag forsynte og paa fast grundlag staaende kasser, der tømmes, før de er ca. $\frac{3}{4}$ fylldt, eller oftere, om fornødiges.

Aadsler skal enten nedgraves paa den kommunen tilhørende, av vedkommende regjeringsdepartement godkjendte nedgravningsplads eller, hvor denne ikke kan benyttes, tilintetgjøres eller nedgraves efter dyrlægens anordning overensstemmende med lov nr. 4 av $\frac{14}{7}$ 1894 § 9, 2det passus.

§ 9. Avfall fra haandverks- og fabrikdirift maa ikke opbrændes, naar derav opstaar stank.

§ 10. Ben, kluter, gjødsel og andre gjenstande, der utbreder stank eller kan medføre fare for sundheten, maa ikke henlægges paa saadanne steder eller paa saadan maate, at derved fremkommer ulempe for omboende eller sanitære misligheter.

Gjødsling av haver eller dyrkede marker skal utføres paa saadan maate, at unødige stank undgaaes, og gjødsel, der henlægges, opblandes eller tildækkes.

§ 11. Bortførelse av gjødsel (tør hestegjødsel undtat), privetindhold eller andre stinkende gjenstande maa ske i tette med tæt sluttende laag forsynte kasser, saa at der ikke spildes av indholdet under kjørsel, og maa derhos fra 15 mai til 1 september kun foregaa mellem kl. 11 aften og kl. 8 morgen. Ellers maa privetgjødsel mindst mulig kjøres om dagen, like-

6 oktbr. som der i det hele tat under transporten ikke maa stanses paa gaten.

Vandhus- og gjødselbinger, privetkasser etc. skal altid være tømt inden varm aarstids indtrædelse og forøvrig saa ofte som fornødent for at forebygge overfyldning, mindst én gang hvert kvartal. Naar sundhetskommisjonen for kontrols skyld eller av anden grund finder det paakrævet, er vedkommende eier eller — i tilfælde — leieboer forpligtet til at la bingen og beholderen tømme ved kommunal foranstaltning.

Sundhetskommisjonen kan, hvor det maatte ansees paa-krævet, gi nærmere bestemmelser angaaende renhold av priveter, urinaler, binger etc.

Kapitel III.

Priveter og urinaler.

§ 12. Enhver bebodd eiendom og ethvert hus, hvor der stadig foregaar arbeide, skal ha et privet med gjødselbinge eller anden fast eller flytbar beholder. Priveterne maa være saaledes indrettet, at intet tilsig til eller avløp fra samme finner sted. Rendestener maa saaledes ikke utmunde ved utkastet, men ledes forbi samme. Priveter, hvorfra ekskrementer kommer i sjøen, elv eller bæk, maa ikke uten sundhetskommis-sionens tilladelse anlægges. Hvor saadanne findes, kan sundhetskommisjonen paabyde dem fjernet inden en passende frist. Priveter, der maatte være indrettet eller anbragt i strid med vedtagne regler for priveters indretning, paaligger det vedkom-mende huseier at foreta det fornødne med, til forebyggelse av stank.

Sundhetskommisjonen kan, hvor den maatte finde det for-nødent, paabyde offentlige priveter og urinaler indrettet, de sidste altid med direkte avskylning fra vandledning og med passende avløp, saa de holdes rene og fri for stank.

Kapitel IV.

Heste-, ko-, svinehold o. l.

§ 13. Fjøs og grisehus maa ikke anlægges uten tilladelse av sundhetskommisjonen. Hester, kjøer eller svin maa ikke huses i vaaningshus eller i noget rum, som har tak eller væg fælles med dette.

Sundhetskommisjonen kan forbyde, at kjelderrum under vaaningshus benyttes til opholdssted for høns eller lignende fjærkræ.

§ 14. Hvor renslighetsforholdene i stall, fjøs o. l. er utilfredsstillende og sanitære misligheter foranlediges, som enten

paa grund av stedforholdene ikke kan hindres, eller formedelst 6 oktbr. fortsat overhørighet ikke blir avhjulpet, har sundhetskommisjonen ret til at forbyde bruken av fjøset, stalden o. l.

§ 15. Gaardsrum, aapen plads eller gate, hvor hester eller andre dyr pleier at henstaa, maa daglig renses. Grunden maa være fast stensat eller makadamisert og forsynt med avløpsrender til kloak eller gjødselbinge.

Kapitel V.

Forskjellige bedrifter og anlæg. Sundhetsfarlige næringsveier.

§ 16. Skadelige eller ildelugtende uttømmelser fra næringsbruk, der allerede er i virksomhet, maa foregaa paa saadan maate, at de mindst mulig forulemper omboende. Likeledes skal enhver bedrift, hvorved luften i hoiere grad forurenses og stank utbredes, være underkastet sundhetskommisjonens tilsyn og nærmere bestemmelse i saa henseende.

Kapitel VI.

Tilsyn med handel med varer og næringsmidler.

§ 17. Alle til forhandling bestemte stoffe og gjenstande kan med hensyn til mulig giftig eller sundhetsfarlig beskaffenhet underkastes sundhetskommisjonens tilsyn. Sundhetskommisjonen kan anstille de undersøkelser, der findes nødvendige i saa henseende.

De hertil nødvendige prøver er sælgeren forpligtet til at overlate, idet deres værdi, om det fordres, blir at erstatte efter almindelig salgspris, forsaavidt det ikke viser sig paakrævet at forbyde varens salg. Befindes varerne skadelige for sundheten, kan sundhetskommisjonen forbyde deres salg.

§ 18. Bedærvede fødemidler maa ikke falbydes eller sælges til menneskeføde. Havarerte fødemidler maa ikke sælges, førend sundhetskommisjonens bestemmelse derom er indhentet. Sundhetskommisjonen er berettiget til av vedkommende sælger at fordre utlevert de nødvendige prøver til undersøkelse paa de samme vilkaar som nævnt i foregaaende paragraf.

Forefindes skadelige næringsmidler, kan de efter sundhetskommisjonens beslutning tilintetgjøres, bortskaffes eller paa anden maate uskadeliggjøres for vedkommendes regning.

§ 19. For alle opbevarings-, tilberednings- og utsalgsteder for næringsmidler av ethvert slags skal gjælde:

a. Rummene skal være rene, luftige og fri for stank og støv, og maa ikke benyttes til soverum, med hvilke de heller

6 oktbr. ikke uten sundhetskommisjonens samtykke ved dør eller andre aapninger maa staa i umiddelbar forbindelse. Dører, der gaar fra andre rum ind i opbevarings-, tilberednings- og utsalgssteder maa altid passes holdt godt tillukket.

b. Melke-utsalgene skal som regel ha egen indgang fra gaten; de skal være lyse, vel ventilert og fri for fugtighet. Gulv, vægger, tak og disk skal være i saadan stand, at de med lethet kan holdes rene.

c. Melk og fløte, fisk, kjøt, flesk og blod samt de av disse tilberedte næringsmidler, der haves til utsalg, maa ikke opbevares sammen med varer, som kan gi dem usmak, forurense eller bedærve dem.

d. Hvor der til belysning av nævnte lokaler benyttes parafin eller petroleum, tillates ikke paafylldning og pudsning av lamperne i lokalene.

Dersom disse bestemmelser ikke overholdes eller stedet forøvrig av sanitære grunde ansees for uskikket til utsalg, opbevaring eller tillavning av næringsmidler, kan sundhetskommisjonen, efter forgjæves at ha git advarsel, forbyde saadan forretning.

§ 20. Sundhetskommisjonen kan midlertidig forbyde utsalg av melk fra steder, hvor smitsom sykdom har optraadt, eller hvor ikke tilbørlig renlighet iagttages ved melkens behandling, opbevaring eller fremsendelse.

§ 21. Slagterier og pøsemakerier, utsalg av melk og fløte, ferskt kjøt og flesk, fersk fisk samt av disse stoffe tilberedte spiser samt kolonialhandel maa kun indredes og aapnes paa de steder, der er godkjendt av sundhetskommisjonen og efter foregaaende anmeldelse. — Utsalg som skifter eier ansees som et nyaapnet utsalg.

§ 22. Specielle regler for enkelte matvarers behandling og forhandling.

a. *Vedtægter for slagterier, pøsemakerier og kjøtutsalgssteder.*

1. Avslagtningen maa tilendebringes saa hurtig som mulig efter slagtingen. Saasnart slagtingen og avslagtningen er tilendebragt, skal samtlige redskaper uopholdelig rengjøres — om nødvendig med varmt vand og sæpe.

Slagteredskapene skal, naar de ikke brukes, være anbragt paa en for kontrol let tilgjengelig plads.

Tobaksrøking er i alle arbeidsrum av her omhandlede art til enhver tid og under enhver omstændighet forbudt.

2. Ved slagting saavel som ved avslagtning maa den størst mulige renlighet iagttages.

Avfald av enhver art maa ikke kastes i bingen, men skal henlægges i en med tæt laag forsynt, av sundhets-

kommissionen godkjendt kasse, der skal tømmes mindst én 6 oktbr. gang ukentlig. Denne kasse maa ikke ha sin plads i selve slagteriet eller pølsemakeriet; den skal efter hver tømning grundig renses eller desinfiseres.

Mave, tarmer, blod, lemmer og huder (skind) maa ikke forbli natten over i slagteriet. I dette skal under kjøttets stivning være anledning til at anvende god gjennomtræk.

3. Slagteboder, pølsemakerier og utsalgssteder for kjøtvarer maa være luftige, likesom vægger og tak stadig maa holdes omhyggelig rene. I slagteboder og pølsemakerier skal forefindes vandledning og vask, likesom gulvet skal være vandtæt, cementert, med avløp til kloak, der er forsynt med forsvarlig vandlaas.

Helt og rent lerretsforklæ med brystsmek og forærmer skal stadig anvendes, likesom rene haandklær altid maa forefindes.

Pølsemakerier med samtlige redskaper skal rengjøres snarest mulig efter endt arbeide.

4. Portrum og gaardsplads i slagterier og pølsemakerier skal likeledes holdes rene og fri for stank. De skal derhos ha fast overflate og let avløp for vand, saa at de fuldstændig kan rengjøres.

5. For at hindre stank skal gjødselbingerne i sommerhalvaaret tømmes hver uke, i vinterhalvaaret hver 2den uke og holdes lugtfri ved tilstrækkelig anvendelse av torvstrø eller kalk (helst karbolcalcium).

6. Til alle lokaler, hvor kjøt behandles, opbevares og sælges, skal vedkommende inspektør tilstedes adgang, naar det forlanges.

b. Nærmere bestemmelser med hensyn til kjøt samt om melk og fløtes transport og behandling.

1. Kjøtvarer, som skal bringes til utsalgssted eller omkring i byen, skal transporteres enten i rene, helst lukkede vogner eller i rene traug eller kurver og være tildækket eller omviklet med rent lerret eller papir.

Det tillates ikke at sitte paa varerne under transporten.

2. Melk og fløte, der er bestemt til salg, maa under transport og forhandling opbevares i rene kar og tillike vel tildækkede kar for de utsalg, hvor der forhandles andre varer, likesom der til utmaaling kun maa brukes fuldstændig rene maal. Er disse glasert eller fortinnet, maa glassur og fortinning være hel, likesom jernkar, hvor saadanne benyttes, ikke maa være forrustet.

Ingen maa smake paa varerne uten ved hjelp av kopper, som kun anvendes til dette bruk. Melken skal heldes i disse kopper og den resterende del av prøven heldes ut.

- 6 oktbr. 3. Under salg og behandling av kjøt og matvarer paa torv og i utsalgssteder skal størst mulig renlighet iagttages, og de, som har fast arbeide, skal være iført rent antræk (helst forklæ med brystmek og forærmer).
4. Utstillen av kjøtvarer tilsalgs i smaat maa av selgeren ordnes saaledes, at kjøperne let kan overse varerne og undgaa at berøre kjøtstykkerne.

Til pøselavning eller tilberedning av andre ferske kjøt-spiser i pøsemakerierne maa kun benyttes friskt, godt kjøt.

Tilsætning av stoffe i den hensigt at farve kjøtvarer er forbudt.

§ 23. For bakerier med tilstøtende rum skal følgende regler gjælde:

- a. Bakeribedriften uvedkommende gjenstande, der kan gi anledning til støv eller stank i bakerierne eller hindrer disse rums rengjøring, maa ikke findes i bakeriet eller i rum, der staar i aapen forbindelse med dette.
- b. Bakeriet tillikemed de rum, der staar i aapen forbindelse med dette, maa altid holdes omhyggelig rent. Hver dag efter endt arbeide maa gulvene gjøres omhyggelig rene ved vaskning. Vægger og tak maa i sin helhet rengjøres (vaskes) mindst hvert fjerdingaar, vinduerne hver 14de dag.
- c. Under bakeriets rengjøring skal bakverk ikke opbevares der. Bakertraug og bord, surkasser samt andre til bakningen benyttede gjenstande som hylder, plater, fjæler m. m. maa altid holdes omhyggelig rene. Smør, melk eller andre stoffe, som benyttes til fremstilling av bakverk, maa opbevares i rene tildækkede kar. De stoffe, der benyttes til strykning av bakverk, maa tillaves for dagens behov. Strykvisker skal ikke samtidig benyttes til forskjellige stoffe og maa rengjøres hver dag.
- d. Melsækker skal avbørstes og renses omhyggelig for smuds, forinden indholdet tømmes i bakertrauget.
- e. Hvor bakerovn, damp- eller vandkjelen fyres igjennem ilæg i bakerrummene, skal der ikke i disse indbringes mere kul eller andet brænde end nødvendig for dagens fyring. Kul eller andet brænde maa ikke ligge løst utover gulvene, men opbevares i kasser. Aske og andet avfald skal hver dag fjernes fra bakeriet.
- f. Tobaksrøkning samt henlæggelse av piper, tobak, fyrstikker paa saadanne steder, at bakervarerne kan forurenses, maa ikke finde sted.
- g. Bakerne maa under sit arbeide være iført egen dragt, som ikke benyttes utenfor bakeriet, og som 2 ganger ukentlig renvaskes.
- h. Bakerne skal vaske armer og hænder før arbeidets begynn-

delse, og hvert bakeri skal være forsynt med vaskevands- 6 oktbr. stel, sæpe og rene haandklær.

i. Alt bakverk skal behandles renlig og ved ombringelse til utsalg eller kunder føres i tildækkede kurver eller vogner, som daglig eftersees og rengjøres.

Kapitel VII.

Bestemmelser vedrørende epidemiske og smitsomme sygdomme. Dødsfald.

§ 24. Enhver praktiserende læge skal inden den 4de i hver maaned til sundhetskommisjonen avgi en opgave over de av ham i den forløpne maaned iagttagne tilfælde av epidemiske og smitsomme sygdomme efter et av sundhetskommisjonen avfattet skema. Ved beslutning av sundhetskommisjonen kan det derhos paalægges de praktiserende læger at indsende daglige opgaver over de av dem iagttagne tilfælde av enkelte sygdomme, hvis utbredning det maa antages av særegen vigtighet at kontrolere.

Tilfælde av kolera, kopper, eksantematisk tyfus, nervefeber, blodgang, difteri og skarlagensfeber samt poliomyelit likesom de første tilfælde av enhver indført smitsom sygdom skal av den tilkaldte læge straks anmeldes for sundhetskommisjonen ved utfyllelse og fremsendelse av dertil disponible blanketter.

§ 25. Ethvert sygdomstilfælde, der gir anledning til mistanke om at være frembragt ved nydelse av bedærvede eller forfalskede næringsmidler eller benyttelse av gjenstande, som indholder giftige eller farlige bestanddele, skal av den behandlende læge uopholdelig anmeldes til sundhetskommisjonen med angivelse av den formodede sygdomsaarsak og andre fornødne oplysninger. Det samme gjælder om sanitære misligheter, der antages at staa i forbindelse med eller kunne gi anledning til sygdom.

§ 26. Ved sygdomstilfælde, der indtræffer blandt reisende i hoteller, bondestuer og lignende, skal vedkommende vert søke at skaffe sig fornøden underretning om, hvorvidt tilfældet er av smitsom og farlig art, og i saa tilfælde uopholdelig underrette sundhetskommisjonen.

§ 27. Foruten den enhver husbonde efter lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 § 14 paabudte pligt at anmelde smitsom sygdom har enhver husbond, særlig ved utbredelse av og under epidemier, ansvar for renlighetsstellet i sin bolig.

§ 28. For ethvert fartøi, der indkommer paa havnen med syk ombord, skal straks ved ankomsten anmeldelse avgives til

6 oktbr. havnefogden om sygdommen, saavidt mulig med angivelse av dens art. Kan sygdommen mistænkes for at være av smitsom art, maa den syke ikke forlate fartøiet, før sygdommens beskaffenhet er undersøkt efter sundhetskommisjonens foranstaltning. Gang- og sengklær, der har været benyttet av en saadan syk, maa ikke bringes iland (f. eks. til vaskning) uten sundhetskommisjonens tilladelse. Fartøier, som henligger i byens havn, og deres besætninger er med hensyn til renlighet og sundhetsforhold underkastet sundhetskommisjonens bestemmelser.

§ 29. Ved indlæggelse i sykehus i ethvert tilfælde av de i § 24 nævnte sygdomme og ved ophør av ethvert saadant tilfælde, som maatte være behandlet i hjemmet, blir sykerummet tillikemed gang- og sengklær samt iøvrig, hvad sundhetskommisjonen finder paakrævet, at desinfisere paa den av sundhetskommisjonen foreskrevne maate.

§ 30. Lik av en utenfor byen av smitsom sygdom avdød maa ikke indbringes i byen uten i igjenloddet sinkkiste eller efter sundhetskommisjonens for tilfældet givne bestemmelser. Lik maa ikke henligge saalænge, at der ved stank eller dekomposition kan forvoldes ulemper.

§ 31. Om ethvert paa byens grund eller paa fartøier i byens havn indtraeffende dødsfald maa, forinden begravelse foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt skema av en eksaminert læge utfærdiget dødsanmeldelse, som blir at avlevere til sognepresten eller menighetsforstanderen og av denne at tilstille sundhetskommisjonen. Hvis den avdøde ikke har benyttet eksaminert læge, blir liket at syne og anmeldelse at utfærdige av bylægen.

§ 32.

a. Optraeder smitsom sygdom i nogens husstand, der driver handel med fødemidler, og utsalgsstedet er i samme hus som den syke, kan sundhetskommisjonen forbyde handelsvirksomheten, hvis ikke den syke blir betryggende isolert eller fjernet og rummene desinfisert.

Under samme forhold kan ogsaa haandverksdrift, særlig saadan, hvorved beklædningssgjenstande forarbeides, midlertidig forbydes, indtil desinfektionen er foretat. Likeledes kan sundhetskommisjonen forbyde, at personer, i hvis husstand der hersker smitsom sygdom, forestaar eller deltar i tilberedning av eller handel med næringsmidler og bruksgjenstande, naar derved kan befryktes smitteoverførelse.

b. Bestemmelser med hensyn til skolesøkning fra familier, hvor epidemiske sygdomme forekommer.

1. Ved difteri. De friske barn eller lærere og lærer-

inder i den angrepnes husstand har ikke adgang til 6 oktbr. skole eller asyl, førend 7 — syv — dage, efterat desinfektion av hjemmet er foretat, eller de er blit adskilt fra den syke paa saadan maate, som godkjendes av sundhetskommisjonen eller vedkommende læge.

Underkastes de en daglig lægeundersøkelse og erholder sundhetsbevis, kan sundhetskommisjonen hæve dette forbud.

Barn, der har lidt av difteri, maa ikke indfinde sig i skole eller asyl, før de kan skaffe attest fra læge for, at de er helbredet, og at hjemmet er desinfisert.

2. Ved skarlagensfeber gjælder de samme bestemmelser som ved difteri; dog kan forbudet mod at søke skole eller asyl hæves for de personers vedkommende, der tidligere har lidt av sygdommen.

3. Ved meslinger gjælder de samme bestemmelser som for skarlagensfeber, forsaavidt sundhetskommisjonen derom fatter beslutning.

4. Ved de øvrige epidemiske sygdomme, saasom nervefeber, kopper og kolera, vil sundhetskommisjonen ved enhver epidemis utbrud gi særskilte regler.

5. Ovenstaaende bestemmelser om skoleforbud gjælder ogsaa lærere, lærerinder og skolens vaktmester, i hvis hjem smitsom sygdom er optraadt.

Bor disse funktionærer paa skolen, og den syke ikke kan isoleres paa betryggende maate, kan skolen fordres lukket efter sundhetskommisjonens nærmere bestemmelse, ialfald saa længe, indtil den syke er fjernet, og fornøden desinfektion er foretat. Det samme gjælder, hvis der i skolehuset bor andre familier, hvori forekommer smitsom sygdom. Skolen er pliktig til at hjemsende ethvert barn, om hvilket der er grund til at anta, at det lider av smitsom sygdom.

Som betryggende isolation ansees det, naar den syke er isolert i eget værelse, der ikke maa ha direkte forbindelse med den øvrige leilighet. Der maa ikke være noget personlig samkvem mellem den syke og den, der pleier ham, paa den ene side og leilighetens øvrige beboere paa den anden side.

Paa indgangsdøren til den sykes leilighet eller efter omstændighetene til hans værelse opslaaes en plakat, hvorpaa staar: »Her er smitsom sygdom, besøk maa ikke mottages«.

6 oktbr.

Kapitel VIII.

Om byggegrund, bygninger, private og offentlige lokaler.

§ 33. Naar det ved utgravning til bebyggelse viser sig, at grunden er opfyldt med forraadnende og for sundheten skadelige stoffe, kan sundhetskommisjonen fordre disse utgravet i den utstrækning, som den finder fornøden, og det utgravede bortskaffet.

Hvor byggetomt er vandsyk, maa den tørlægges bedst mulig.

Paa utminert grund skal avledningsrør legges fra dens dypeste punkt, og mulige vandaarer omhyggelig indfanges.

Befindes nogen byggetomt forøvrig av sanitære hensyn uhensigtsmessig, kan sundhetskommisjonen forbyde bebyggelse, indtil tomten dertil er gjort betryggende skikket.

§ 34. Finder sundhetskommisjonen, at kjældere, der benyttes til beboelsesrum, ikke er skikket til beboelse med natophold, kan den forbyde saadant.

§ 35. Rum eller værelse, der av mangel paa tilstrækkelig lys, luft og varme eller formedelst fugtighet og urenlighet skjønnes av sundhetskommisjonen at være sundhetsfarlig, kan forbydes benyttet som bolig, og huset, helt eller delvis, ryddes uten godtgjørelse til eieren, saalænge indtil manglene godtgjøres at være avhjulpet.

Utflytning av hele huset eller enkelte leiligheter, hvor farlig epidemisk sygdom er optraadt, kan paabydes, forat huset eller leiligheten kan bli desinfisert.

§ 36. Finder sundhetskommisjonen, at en bolig er overfyldt, saa at der falder mindre end 10 m.³ pr. voksent individ og 5 m.³ pr. barn i soveværelset, hvorved sanitære ulemper lar sig befrygte, kan den paabyde indskrænkning i beboernes antal.

Renlighet og utluftning maa ikke i nogen bolig forsømmes saaledes, at ulempe eller skade for beboerne derav kan opstaa. Tapeter, som paa grund av smuds eller andre aarsaker ikke forsvarligen lar sig rengjøre, kan av sundhetskommisjonen kræves fjernet. Huseieren er like overfor sundhetskommisjonen ansvarlig for, at fraflyttende leier ordentlig rengjør boligen efter sig.

§ 37. Befindes lokaler, der er bestemt for kortere eller længere tid av døgnet at opta et større antal mennesker, saasom skole-, kirke- og forsamlingslokaler etc., med hensyn til rumforhold, opvarmning, belysning eller paa grund av urenlighet ikke at være forsvarlige, kan sundhetskommisjonen paabyde indskrænkning i antallet av de personer, som tilstedes ad-

gang — og andre paakrævede foranstaltninger samt i fornø 6 oktbr. dent fald ganske forbyde lokalets avbenyttelse.

Forinden skolelokaler, sykehus, forsamlingslokaler, offentlige bade-indretninger og lignende hus opføres, skal anmeldelse ske til sundhetskommisjonen.

§ 38. Regler for renhold m. m. i losjehus.

1. Ethvert til mottagelse av losjerende bestemt rum maa være saadan beliggende, at det har tilstrækkelig lys (vindusflaten maa utgjøre mindst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten), og maa kunne opvarmes og utluftes tilstrækkelig. Dets gulv, vægger og tak maa altid være i god stand, saa de med lethed kan holdes rene.
2. Mænd og kvinder maa ikke anvises sengeplads i samme rum, medmindre de tilhører en og samme familie.
3. Gulvene maa hver dag vaskes rene, hvorefter rummene grundig utluftes. Gang og trapper vaskes mindst 2 ganger ukentlig.
4. Sengene opristes — opredes — efter benyttelsen, og skal staa opslaat til luftning mindst 2 timer, før de benyttes av nogen anden.
5. Sengklærne skal vaskes, dampes, desinfiseres eller paa anden maate gjøres rene, og sengesteder, sovesofaer og husgeraad som bænker, bord, stoler o. l. samt vindusposter skal vaskes med varmt vand og grønsæpe eller paa anden tilfredsstillende maate gjøres rene mindst 4 ganger om aaret, nemlig i løpet av maanedene mars, juni, september og december. Lakener og putevar vaskes mindst hver 8de dag.
6. Hovedrengjøring med vaskning eller hvitning av tak og vægger utføres 2 ganger om aaret.
7. Der maa findes vaskestel med sæpe og haandklær med let adgang til drikkevand.
8. Der maa forefindes det nødvendige antal spyttebakker, som daglig maa rengjøres.
9. Privetavlukkernes sæter og gulv maa daglig eftersees, og forsaavidt det er nødvendig, rengjøres.
10. Foranstaaende bestemmelser blir at opslaa i ethvert til mottagelse av losjerende bestemt rum.

§ 39. Verksteder og arbeidslokaler, som dermed kan side-stilles, er forsaavidt de ikke staa under fabriktilsynets kontrol, underkastet de bestemmelser, som sundhetskommisjonen maatte fatte for at hindre sanitære misligheter. Saaledes skal ethvert verkstedslokale, der benyttes av andre end familiens medlemmer, og ikke er fabriktilsynet underlagt, anmeldes for sundhetskommisjonen.

Verksteder maa ikke indrettes i rum, som ifølge bygnings-

6 oktbr. loven ikke tillates anvendt som beboelsesrum. Ældre lokaler kan av sundhetskommisjonen kræves forandret, naar saadant kan ske uten betydeligere utgifter og den offentlige sundhetspleie kræver det.

I ethvert verkstedslokale kan sundhetskommisjonen kræve anbragt ventilationsindretninger, som den efter bedriftens art m. m. finder paakrævet.

I et arbejdsrum maa ikke samtidig være beskæftiget flere arbeidere end, at enhver faar mindst 10 m.³; det skal utluftes mindst $\frac{1}{4}$ time, helst med gjennemtræk, i hver hvilestund — i hvert fald én gang i løpet av dagen samt desuten efter endt arbeidstid. Gulvet skal vaskes mindst én gang ukentlig, vægger og tak mindst én gang aarlig. Hvor der er jordgolv, skal der feies mindst 2 ganger ukentlig. I ethvert arbejdsrum skal forefindes spyttebakker. Lider nogen arbeider av stadig hoste, skal han ha egen spyttebakke (helst for saadant bruk konstruert spytteflaske), som maa rengjøres mindst én gang daglig.

Avfald fra bedriften maa ikke opbrændes, saaa derav opstaar stank. Verksted eller et til saadant støtende rum, der væsentlig faar lys og luft fra dette, maa ikke benyttes som soverum.

§ 40. Skoler skal være underlagt sundhetskommisjonens tilsyn, og maa intet skolelokale tages i bruk, før det er godkjendt. Planer til private skoler, der skal opføres, kan forelægges sundhetskommisjonen til godkjendelse, før arbeidet paabegyndes.

Sundhetskommisjonen bestemmer det største antal barn, som det er tillatt at motta i ethvert rum, idet hensyn tages til barnenes alder, rummenes størrelse, ventilation, lysforholdene m. m.

I skolelokaler bør kun findes oljemalte vægger.

I ethvert skolelokale er sundhetskommisjonen berettiget til at fordre anbragt de ventilationsindretninger, som findes fornødent.

Kapitel IX.

Almindelige bestemmelser.

§ 41. Undlater nogen inden den av sundhetskommisjonen satte frist at træffe foranstaltninger, som ifølge nærværende vedtægter eller iøvrig ifølge sundhetskommisjonens lovmedholdelig givne beslutninger paahviler ham, kan sundhetskommisjonen la utføre saavel vedkommende foranstaltninger, som hvad der ellers fornødiges, for at hindre, at forsømmelsen avstedkommer skade.

Omkostninger herved og ved forføininger, som træffes for at hindre eller stanse endnu ikke fuldførte handlinger, som strider

mot nærværende vedtægter eller sundhetskommisionens lovmæd- 6 oktbr.
holdelig fattede beslutninger eller forat borttrydde ulemper, der
er frembragt ved brud paa omhandlede vedtægter eller beslut-
ninger, blir at utrede av den skyldige.

§ 42. Overtrædelse av disse sundhetsvedtægter bevirkes
av sundhetskommisionen paatalt og straffet i henhold til de til
enhver tid gjældende bestemmelser.

§ 43. Hus- og grundeiere er personlig ansvarlig for, at
alle de pligter opfyldes, som disse sundhetsvedtægter paalægger
dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra
sine folks eller leieres side.

Er eieren ikke bosat i byen, maa han for politiet opgi en
her bosat person, som paa hans vegne skal sørge for, at disse
pligter opfyldes. Forsømmes disse, blir ansvaret dog hvilende
paa eieren, medmindre politiet har gaat ind paa, at ansvaret
skal bæres av stedfortræderen og denne har erklært sig villig.
Denne indrømmelse kan dog naarsomhelst tages tilbage av
politiet.

§ 44. Hvor det paa grund av særegne forhold maatte
ansees tilraadelig, og foranstaaende bestemmelser maatte befindes
at foranledige uforholdsmæssige ulemper for vedkommende, kan
sundhetskommisionen tilstede avvikelser i vedtægtene.

§ 45. Ovenstaaende vedtægter træder i kraft 3 — tre —
maaneder, efterat de har erholdt kongelig stadfæstelse og paa
lovbefalt maate er kundgjort.

De ved kongelig resolution av 28 april 1866 approberte
sundhetsvedtægter for kjøpstaden Moss, med tillæg av 13
februar 1896, ophæves fra den dag ovenomhandlede sundhets-
vedtægter træder i kraft.

Kongelig resolution

6 oktbr.

av 6 oktober.

De britiske Board of Trade's fribordsregler og
tabeller av mai 1909 anerkjendes jevnkode med de
norske fribordsregler og tabeller, fastsat ved kongelig
resolution av 18 september 1909.

Kongelig resolution

6 oktbr.

av 6 oktober.

De franske fribordsregler og tabeller av 21
september 1908, forandret den 20 februar 1909, herfra undtat

- 6 oktbr. appendiks D (om det specielle fribord for seilskibe), anerkjendes jevngode med de norske fribordsregler og tabeller, fastsat ved kongelig resolution av 18 september 1909.

6 oktbr.

Kongelig resolution

av 6 oktober.

I henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 og tillægslov av 18 september 1909, deres § 1, bestemmes, at fremmede fiske- og fangstfartøier samt transportskibe, flytende trankokerier og andre hjelpefartøier for fiske- og fangstekspeditioner skal efter 1 januar 1910 være underkastet kontrol i norske havner, overensstemmende med reglerne i de ovennævnte love og de i henhold til disse utfærdigede forskrifter, — samt

at Departementet for Handel, Sjøfart og Industri bemyndiges til at indrømme hel eller delvis fritagelse for kontrol, naar det godtgjøres, at vedkommende skib er underkastet kontrol av sit hjemlands myndigheter i henhold til love og forskrifter, som i det væsentlige findes at være jevngode med de tilsvarende norske love og forskrifter.

6 oktbr.

Kongelig resolution

av 6 oktober.

I medfør av lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 og tillægslov av 18 september 1909, deres § 1, bestemmes:

I

At fremmede passagerskibe, der fører passagerer fra Norge til fremmede verdensdele, skal være underkastet kontrol i norske havner i samme utstrækning som for norske passagerskibe i denne fart bestemt, — samt

at saadanne fremmede passagerskibe som tilhører land, der har sjødygtighetslove, som er anerkjendt jevngode med de norske, og som i henhold hertil har været besigtet og er i besiddelse av passagercertifikat utstedt av vedkommende autoritet i hjemlandet, paa grundlag av saadan besigtelse fritages for anden besigtelse end det eftersyn, som er anordnet for norske skibe før avgang, forutsat at vedkommende land indrømmer saadanne norske skibe, som anløper deres havner, de samme fordele.

II.

6 oktbr.

At fremmede passagerskibe i europæisk fart, der medtar passagerer fra Norge, fra 1 januar 1910 skal være underkastet samme kontrol i norske havner som norske skibe i denne fart under forudsætning av, at der ikke med vedkommende fartøis hjemland er truffet overenskomst om gjensidig anerkjendelse av de respektive lands passagerskibs-certifikater paa grundlag av deres sjødygtighetsbestemmelers likestillethet. I saa fald skal der dog være forbeholdt tilsynet adgang til at undersøke fartøiets certifikater samt i tilfælde at overbevise sig om, at fartøiet overensstemmende med certifikatets utvisende er i god og sjødygtig stand for den forestaaende reise.

III.

At Departementet for Handel, Sjøfart og Industri bemyndiges til at meddele den under I og II omhandlede anerkjendelse av fremmede lands passagerskibs-certifikater.

Kongelig resolution

6 oktbr.

av 6 oktober.

Nedenstaaende utkast til forskrifter for besigtelse m. v. av skibe uten passager-certifikat bifaldes i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 med tillægslov av 18 september 1909:

Forskrifter for besigtelse m. v. av skibe uten passager-certifikat

i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 med tillægslov av 18 september 1909.

§ 1. Ethvert skib av registreringspliktig størrelse og seilskibe over 25 reg.ton br. i utenriksk fart skal være i besiddelse av farts-certifikat utfærdiget paa grundlag av de i sjødygtighetslovens § 36 paabudte besigtelser.

§ 2. Farts-certifikat utstedes:

1) For klassifiserte skibe:

a) Paa grundlag av gjældende klasse i en av de av Kongen anerkjendte besigtelsesinstitutioner, overensstemmende med de i nedenstaaende §§ fastsatte nærmere forskrifter, forsaavidt de fordringer betræffer, der stilles til skrog og rig med tilbehør (sjødygtighetslovens

6 oktbr.

§ 36, 1) og maskineri, kjeler og rørledninger (sjødygtighetslovens § 36, 2).

b) Efter en av tilsynet foretat besigtelse av baater og andre redningsapparater, signalapparater, kompasser, anordninger mot ildsvaade, sundhets- og sikkerhetsanordninger i maskin- og kjelrum, dæksanordninger og ventilation m. v. samt den øvrige utrustning (sjødygtighetslovens § 36, 3) godtgjørende, at de herfor fastsatte specielle forskrifter er efterkommet.

2) For uklassifiserte skibe utstedes certifikat paa grundlag av besigtelse foretat av tilsynet og omfattende de under 1 a og b for klassifiserte skibe nævnte dele.

3) Skibe, som ikke har bedste klasse 1. A. 1, A. 1 eller A. 2* i Det norske Veritas eller tilsvarende klasse i en anden av Kongen anerkjendt besigtelsesinstitusjon, eller som er over 30 aar gamle, skal av tilsynet ved omklassifisering efter disse forskrifters ikrafttræden for utstedelse av farts-certifikat underkastes spesielt tilsyn ved besigtelsen av de i § 36, 1 og 2 nævnte dele av skibet, samtidig med omklassifiseringen. Saadant tilsyn kan ogsaa utføres paa skibe under 30 aar og med bedste klasse, naar nyt farts-certifikat skal utstedes, hvis dertil maatte antages at være speciel grund.

4) Skibe, der indkjøpes fra utlandet og som er over 15 aar gamle, erholder kun midlertidig farts-certifikat. Forinden endelig farts-certifikat utstedes, skal skibet av tilsynet ved første omklassifisering og i ethvert tilfælde inden 4 aar efter indkjøpet underkastes en indgaaende nøie besigtelse omfattende de under 1 a og b for klassifiserte skibe nævnte dele.

Hvis sundhets- og sikkerhetsforanstaltninger findes at være mangelfulde under den under 1 b omhandlede besigtelse, skal denne omstændighet ikke være til bestemt hinder for utstedelse av certifikat, men i dette blir da de forefundne mangler at indføre og en frist at fastsætte, inden utløpet av hvilken de skal være avhjulpet.

§ 3. Farts-certifikatets gyldighet blir i hvert enkelt tilfælde at fastsætte av Sjøfartskontoret, dog saaledes, at nye skibe av staal eller jern erholder certifikat som regel for et tidsrum av 16 aar. Efter utløpet av denne tid utstedes nyt certifikat, gjældende som regel for 8 aar og senere ved hver 4de aarlige periodiske besigtelse.

Nye træskibe eller skibe av træ og jern (composit) erholder certifikat som regel for et tidsrum av 12 aar. Efter utløpet av denne tid utstedes nyt certifikat gjældende som regel for 6 aar og senere ved hver 3dje aarlige periodiske besigtelse.

Midlertidig certifikat for skib indkjøpt fra utlandet, naar 6 oktbr. det er over 15 aar gammelt, kan ikke utstedes for et længere tidsrum end 4 aar. Dets gyldighet ophører, naar skibet første gang efter indkjøpet undergaar sin periodiske besigtelse for omklassifisering.

I certifikatet skal anføres det tidsrum, for hvilket det er gjældende, og de betingelser, som er fastsat for dets gyldighet.

Som betingelse for, at farts-certifikatet skal beholde sin gyldighet, maa de regler med hensyn til besigtelser, som gjælder for vedkommende besigtelsesinstitution og for det offentlige tilsyn, nøie befølges, og paategning om alle avholdte besigtelser gives paa certifikatet av vedkommende besigtelsesmand, bekræftet med besigtelsesinstitutionens stempel.

Paategning kan ogsaa gives av en norsk skibstilsynsmand eller norsk konsul paa grundlag av fremlagt attest fra besigtelsesinstitutionen eller dennes repræsentant.

Nøiagtig gjenpart av enhver paategning paa certifikaterne maa av skibets fører uten ophold indsendes til Sjøfartskontoret.

§ 4. Farts-certifikat, som utstedes av Sjøfartskontoret, skal indeholde bevidnelse om, at de i sjødygtighetslovens § 36 paabudte besigtelser er foretat, og at skibet og dets enkelte dele i henhold hertil er i sjødygtig stand. Farts-certifikatet skal opbevares ombord og maa til enhver tid være tilgjengelig ogsaa for skibsførerens stedfortræder, saaledes at det kan forevises norske eller fremmede lands tilsynsmænd, der er bemyndiget til at gaa ombord i fartøiet og kontrollere dette. Det i henhold til sjødygtighetslovens § 55 paabudte lastelinjecertifikat, som ifølge § 39 skal være indtat i farts-certifikatet, skal være forsynt med dettes nummer og gjennomtrukket samt forseglet av en norsk skibstilsynsmand eller norsk konsul.

Hvis skibet enten ved forlis, kondemnation eller salg til utlandet utgaar av det norske skibsregister, maa farts-certifikatet indsendes til Sjøfartskontoret — fra utlandet gjennom vedkommende konsul, fra indlandet gjennom skibstilsynsmanden paa stedet — for at tilintetgjøres. Indsendelse av farts-certifikatet skal ogsaa finde sted, hvis dets gyldighet ophører av andre grunde, dog ikke, naar dette sker paa grund av, at de paabudte paategninger undlates.

§ 5. Naar den i farts-certifikatet fastsatte termin er utløpet, blir ny besigtelse eller undersøkelse at foreta i overensstemmelse med de derfor fastsatte regler, og, hvis alt befindes i fuldt betryggende stand, nyt certifikat at utfærdige. Sjøfartskontoret skal varsles om tid og sted for saadan besigtelse, om mulig 3 maaneder i forveien, forat det fornødne kan foretages for utstedelse av nyt farts-certifikat.

Naar skrog, rig, kjel eller maskindele har lidt saadan

6 oktbr. skade eller har været underkastet saadan reparation, som kan medføre forandring i deres soliditet, har skibets reder eller fører at indsende rapport herom til Sjøfartskontoret, ledsaget av utførlige oplysninger om forholdet, herunder oplysninger om, hvorvidt skaden repareres under tilsyn, og av hvem dette tilsyn utføres.

Sjøfartskontoret bestemmer derefter, hvorvidt certifikatet eller noget av dets led blir at annullere og indsende og fullstendig eller delvis besigtelse at avholde. Annullering av certifikatet eller dets enkelte dele vil i almindelighet ikke finde sted, saafremt terminen for certifikatets gyldighet ikke er utløpet og skaden utbedres forsvarlig og blir behørig besigtet av vedkommende besigtelsesinstitutions repræsentant.

Certifikatet maa paategnes som ved de periodiske besigtelser bestemt, og ordlydende utskrift herom indsendes til Sjøfartskontoret.

§ 6. Skibe, som indkjøpes fra utlandet, skal i Det norske Veritas ha klasse A. 1. for træskibe og 1. A. 1. for jern- eller staalskibe eller tilsvarende klasse i anden av Kongen anerkjendt besigtelsesinstitution. Som tilsvarende klasse regnes:

1. I Lloyds register klasse A. 1 for træskibe og 100 A. 1 for jern- og staalskibe.
2. I British Corporation S B for jern- og staalskibe.
3. I Bureau Veritas 3/3. 1. 1. for træskibe og 1. 3/3. 1. 1. for jern- og staalskibe.
4. I Germanischer Lloyd A. 1 for træskibe og 100 A for jern- og staalskibe.

§ 7. For at erholde farts-certifikat maa skibets reder eller fører indsende til Sjøfartskontoret enten direkte eller gjennom skibstilsynsmanden eller norsk konsul:

1) For klassifisert skib med bedste klasse og ikke over 30 aar gammelt:

Begjæring om farts-certifikat paa et av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 20), indeholdende de i samme begjærte oplysninger og behørig undertegnet.

2) For uklassifisert skib, for skib som ikke har bedste klasse, for skib over 15 aar gammelt, indkjøpt fra utlandet og for skib over 30 aar gammelt:

Begjæring om besigtelse eller tilsyn med klassebesigtelse paa et av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 21) indeholdende de i samme begjærte oplysninger og behørig undertegnet.

3) For alle skibe:

Begjæring om besigtelse av indredning og utrustning paa et av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 22) indeholdende de i samme begjærte oplysninger og behørig undertegnet.

Sjøfartskontoret, skibstilsynsmanden eller den norske konsul anordner derefter det fornødne for besigtelsens afholdelse eller for det nødvendige tilsyn.

§ 8. Ved besigtelsen maa det undersøkes, at skibe, som skal meddeles farts-certifikat, og som ikke har klasse i nogen av de av Kongen godkjendte besigtelsesinstitutioner hvad skrog, maskineri, kjeler og rørledninger (sjødygtighedslovens § 36, 1, 2) angaar, i det væsentlige tilfredsstiller regler, foreskrevet av Det norske Veritas. Rapport om utført besigtelse blir at utfærdige paa et dertil av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 23).

Ved tilsyn av de i nærværende forskrifter § 2, 3 omhandlede klassebesigtelser skal tilsynet saavidt mulig forvisse sig om, at vedkommende besigtelsesinstitutions regler er befulgt. Avvikelser fra reglernes befølgelse maa anføres paa den for tilsynet av Sjøfartskontoret fastsatte tilsynserklæring (skema nr. 24).

Saa vel for klassifiserte som uklassifiserte skibe skal derhos indredning og utrustning besigtes, og rapport herom indsendes paa et dertil av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 25). Ved denne besigtelse maa det paasees, at de forskrifter, som er utfærdiget i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighet, er efterkommet.

Derhos skal de i nedenstaaende §§ givne forskrifter iagttages, særlig for de skibes vedkommende, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet.

§ 9. Ved besigtelser angaaende de i sjødygtighedslovens § 36, 1 og 2 nævnte dele av skibe, som ikke har klasse i nogen av de av Kongen anerkjendte besigtelsesinstitutioner, gaaes frem:

a) Ved første gangs besigtelse av skibe, der tidligere ikke har farts-certifikat, som av Det norske Veritas bestemt for besigtelse av henholdsvis:

»Nye skibe ikke bygget under Veritas's tilsyn« og
»ældre skibe ikke tidligere veritasklassifisert.«

b) Ved senere besigtelse gaaes frem som av Det norske Veritas bestemt for tilsvarende ombesigtelser for klasseansættelse.

Efter avholdt besigtelse indsendes til Sjøfartskontoret — i utlandet gjennom den norske konsul — en rapport om besigtelsen.

Hertil anvendes de av Sjøfartskontoret for saadanne besigtelser fastsatte rapportskemaer. I mangel herav kan ogsaa anvendes de av Det norske Veritas anvendte skemaer eller blanketter.

Rapporten skal ledsages av eller indeholde besigtelsesmæn-

6 oktbr. denes erklæring om, hvorvidt skibet bør meddeles farts-certifikat samt i tilfælde for hvilket tidsrum og for hvilken fart.

§ 10. Ved den sjøkyndige del av besigtelsen, omfattende baater og andre redningsredskaper, signalapparater, kompasser, anordninger mot ildsvaade, dæksanordninger og den øvrige utrustning (sjødygtighetslovens § 36, 3), der utføres i overensstemmelse med de specielle forskrifter, samt ved undersøkelse av, hvorvidt den i almindelighet førte besætning kan ansees tilstrækkelig, utfærdiges en rapport om besigtelsen efter et av Sjøfartskontoret fastsat skema (nr. 25), hvilken rapport oversendes Sjøfartskontoret, fra utlandet gjennom den norske konsul.

Rapporten skal ledsages av eller indeholde den sjøkyndige besigtelsesmands erklæring om, hvorvidt skibet bør meddeles farts-certifikat samt — i tilfælde — for hvilket tidsrum.

§ 11. Naar besigtelse skal finde sted, paaligger det skibets eier eller hans stedfortræder efter besigtelsesmandens anvisning at dra omsorg for, at der skaffes adgang til de forskjellige dele, som skal besigtes, at den nødvendige garnering etc. optages, maskindele adskilles, at skibet doksættes for propelakselens, bundens og bundventilernes undersøkelse, samt at den for besigtelsen nødvendige rengjøren finder sted.

Til bistand ved sine undersøkelser, saasom til boring av plater m. m. paa mistænkelige steder, er besigtelsesmanden berettiget til at tilkalde en paalidelig arbeider. De hermed forbundne utgifter bestrides av rederiet.

Enhver feil eller mangel, skjult eller aabenbar, ved skibet eller dets tilbehør, som maatte være bekjent for føreren, styrmannen eller maskinisten, er disse paa forespørsel under besigtelsesforretningen forpligtet til at opgi.

Ved de i lovens § 37, 3dje passus (jfr. disse forskrifters § 5) foreskrevne besigtelser i reparasjonstilfælde behøver undersøkelsen ikke at utstrækkes til andre dele end dem, hvis soliditet kan være forandret.

Ved tilsyn med de i nærværende forskrifter § 2, 3 omhandlede klassebesigtelser er tilsynet i den utstrækning, dette finder det paakrævet, berettiget til av saavel reder og fører som av vedkommende besigtelsesinstitution eller dennes representant at bli gjort bekjent med enhver detalj ved besigtelsen. Dog skal der ikke være noget til hinder for, at klassebesigtelsen kan begynnes og avsluttes uten at tilsynet er tilstede, naar skibets vedkommende blot er forvisset om, at den i § 8 foreskrevne begjæring om tilsyn med besigtelsen (skema nr. 21) i betimelig tid er indlevert til tilsynet.

§ 12.*) Skibe, som i utenriksk fart fører kul eller andre

*) Se ogsaa forskrifter angaaende anordninger paa og under dæk.

gasholdige stoffe, maa være forsynt med mindst 2 ventilations- 6 oktbr. rør til hvert lasterum. Til rum, hvori der kan lastes mer end 1500 ton, bør der anbringes mindst 3 ventilationsrør. *).

Til lasterum paa indtil 200 ton d. w. bør rørene mindst være av 8 tommers diameter, til rum paa indtil 600 ton d. w. av 9 tommers diameter, fra 600 til 1000 ton d. w. 12 tommers diameter, fra 1000 til 1500 ton 15 tommers og for større rum indtil 18 tommers diameter.

Disse diametermaal kan reduceres, hvis man ønsker at anbringe flere rør end her anført.

Rørene bør være av jern eller staal, og i saa tilfælde bør rør av 9 tommers diameter være mindst $\frac{3}{16}$ tomme tykke, større rør av forholdsvis tykkere materiale. De maa være fæstet til dækket ved hjælp av en vinkelring, som er klinket til røret og forsvarlig boltet til dækket.

Mindst 1 av rørene i hvert rum maa være forsynt med hætte, som kan forarbeides av tyndere materiale. Høiden til underkant av hættens aapning bør ikke være mindre end 5 fot over det dæk, hvortil ventilationsrørene er fæstet. Hvis de er placert ved overbygning eller brodæk, bør høiden være 5 fot over saadan overbygning eller brodæk, og maa de i saa tilfælde være fæstet til disse paa en forsvarlig maate. Det andet eller andre rør kan være forsynt med skruelaag, og kan være lavere end hætterørene, dog ikke under $2\frac{1}{2}$ fot høie.

Rørene maa være placert ved motsatte ender av rummet eller saa langt fra hinanden som mulig. Hætterøret maa helst anbringes i rummets agterkant. Naar det kan ske, uten at rørenes nytte i større grad forringes, bør de selvfølgelig places paa de mot sjøen mest beskyttede steder.

Ethvert ventilationsrør maa, naar nødvendig, kunne tættes forsvarlig.

Ogsaa kulbokser og reservekulbokser maa være tilstrækkelig ventilert, medmindre fyldingslukerne er saaledes anbragt, at de er tjenlige og tilstrækkelige til ventilation.

Istedetfor foranstaaende kan ogsaa Board of Trade's regler befølges.

§ 13. Ombord paa dampfartøier med indelukket maskinrum, som herefter bygges, undergaar hovedreparation paa maskineri eller kjel eller indkjøpes fra utlandet, anbringes hurtiglukkende ventiler saa nær kjelene som mulig til hurtig avstængning av dampforbindelsen mellem kjeler og hovedmaskiner. Disse ventiler skal enten være selvlukkende eller kunne avstænges øieblikkelig fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk.

Forsaavidt kjelens paaslipningsventil er hurtiglukkende og

*) 1 ton regnes lik 40 kubikfot.

6 oktbr. kan stænges fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk, behøves der ingen særskilt hurtiglukkende ventil paa dampprøret.

§ 14. Paa skibe over 100 ton brutto i kyst- og utenriksk fart, som herefter bygges eller indkøpes fra utlandet, skal saavel maskinens lensepumper som donkeypumpens sugeindløp være forsynt med en kran med kuplingsgjænger og med en tilhørende spiralslange, forsynt med sil og med kuplingsmutter, der hurtig kan paaskrues kranen, saa at slangen i tilfælde kan benyttes som sugeledning i maskin- og kjelrum.

Slangen skal ha tilstrækkelig længde til at kunne suge fra begge rendestener i maskin- og kjelrum eller fra brønden.

§ 15. Maskineri samt maskin- og kjelrum skal være saaledes anordnet, at de nødvendige hensyn til maskinfolkernes sundhet og sikkerhet er iagttat. I denne henseende merkes særlig:

- a. At maskin- og kjelrum er saaledes indrettet, at maskinisten uten at gaa over dækket kan ha tilsyn med fyringen.
- b. Hoved- og hjælpemaskiner skal være let tilgjængelige for pasning og eftersyn og være forsynt med rækverk eller andre beskyttelsesmidler, hvor dette er paakrævet til maskinpersonalets betryggelse, særlig under slingring. Paa bundrammen anbringes fotskjermer. Om enhver passage bør der være rækverk paa begge sider, om dertil er anledning.

Likeledes skal der i utenskjærs fart langs skottene (maskinrummets vægger) findes rækverk eller lignende, som maskinpersonalet kan holde sig ved i sjøgang.

- c. Fremstaaende bevægelige dele, saasom kuplinger, boltehoder, muttere, kiler og lignende, skal, hvor det er paakrævet, være dækket paa betryggende maate. Likesaa skal dampwinchers drivhjul etc., hvor det findes fornødent, være forsynt med skjjermer eller andre beskyttelsesmidler.
- d. Maskin-, donkey- og kjelrum maa ha rikelig lys. Særlig maa trykmaalere og vandstandsmaalere altid være klart belyst. Rummene maa være bedst mulig ventilert ved skylights og ventilatorer i tilstrækkelig antal. Plateopbygningen over kjelerne skal, hvor mulig, være forsynt med aapninger til bortledning av den varme luft eller paa anden maate vel ventilert.

De nævnte aapninger skal være saa store som mulig; de skal være forsynt med risteverk, og de skal kunne lukkes paa betryggende maate.

- e. Alle skibe med maskin av 100 nom. hestekræfter og derover maa ha mindst 2 opganger fra maskin- og fyrrum, hvorav mindst den ene maa føre til øverste dæk. De maa gjøres saa bekvemme og let adkommelige som mulig. Paa skibe, som blot har én opgang fra maskinrummet, skal den om mulig være i maskinens agterkant.

Hoveddampprørene maa som regel ikke være ført umiddelbart over opgangene og skal, hvor de stedlige forhold hindrer en anden anbringelsesmaate, være omgitt av sterke beskyttelsesrør eller forsynt med skjermmer over opgangene.

f. De til aske-opheisning benyttede taug eller kjettinger skal være av særlig solid beskaffenhet og forbindelsen med askeposen saadan, at denne er absolut sikret mot at falde av, likesom betryggende bremse- eller stoppeanordning skal være indrettet.

g. Foranstaaende bestemmelser om sundhets- og sikkerhetsanordninger i maskin- og kjelrum er alene tvungne for fartøier, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet.

Men hvis disse anordninger paa ældre skibe findes at være mangelfulde, skal Sjøfartskontoret efter vedkommende besigtelsesmands indberetning paabyde de nødvendige forbedringer utført og fastsætte en frist herfor.

h. Før nogen gaar ind paa en kjel, som det er mulig at forbinde med en anden kjel indeholdende damp, skal betryggende sikkerhetsforanstaltninger være truffet for at hindre dampen fra at strømme ind i førstnævnte kjel.

i. Naar skibet fører kullast, maa der til belysning i tunnelen (akselgangen) kun benyttes sikkerhetslampe.

§ 16. Sjøfartskontoret kan for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler antages at ville lede til ubillighet, indrømme fritagelser for reglernes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foreta, idet dog de interesserte, som dermed maatte være misfornøiet, har adgang til at kræve forandringen forelagt Kongen til stadfæstelse.

Udgiver: Prof. T. Sæviak

Grøndahl & Sønns bogtrykkeri, Kristiania

6 oktbr.

Tabel til omsætning

av damptryk i engelske pund (lbs.) pr. engelsk □"
til kilogram (kg.) pr. kvadratcentimeter (cm.²).

lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²	lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²	lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²
1	0,0703	155	10,90	280	19,68
2	0,1406	160	11,25	285	20,04
3	0,2109	165	11,60	290	20,39
4	0,2812	170	11,95	295	20,74
50	3,51	175	12,30	300	21,09
55	3,87	180	12,65	305	21,44
60	4,22	185	13,01	310	21,79
65	4,57	190	13,36	315	22,14
70	4,92	195	13,71	320	22,50
75	5,27	200	14,06	325	22,85
80	5,62	205	14,41	330	23,20
85	5,97	210	14,76	335	23,55
90	6,33	215	15,11	340	23,90
95	6,68	220	15,47	345	24,25
100	7,03	225	15,82	350	24,61
105	7,38	230	16,17	355	24,96
110	7,73	235	16,52	360	25,31
115	8,08	240	16,87	365	25,66
120	8,44	245	17,22	370	26,01
125	8,79	250	17,58	375	26,36
130	9,14	255	17,93	380	26,71
135	9,49	260	18,28	385	27,07
140	9,84	265	18,63	390	27,42
145	10,19	270	18,98	395	27,77
150	10,55	275	19,33	400	28,12

Kongelig resolution

6 oktbr.

av 6 oktober.

I henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 9 meddeles godkjendelse av den av Holmestrands bystyre i møte den 4 december 1908 fattede beslutning om, at brandsyn i nævnte by skal utføres av feiermesteren med assistanse av en politibetjent.

Følge lov av 1 april 1876.

Nr. 41

Utgitt 19 oktober.

1909

Rundskrivelse

Av 14 oktober

fra Justisdepartementet til amtmændene angående
ildsikkerhedsloven.

Ved lov nr. 3 af 1 maj 1906 er der gjort enkelte ændringer i Ildsikkerhedsloven (lov indeholdende bestemmelser angående behandling af ildsikkerlige gjenstande af 3 maj 1871 med tillægslove af 29 maj 1879, 28 maj 1881 og 14 juni 1890). Forandringerne i lovens § 16 træder først i kraft fra 1 januar 1910, mens de øvrige allerede er trædt i kraft.

Ved at henlede opmærksomheden herpå skal departementet, idet man forevrig henviser til loven, bemærke følgende:

I. Angående sprængstoffer og ligesød.

II. Angående ildsikkerlige væsker:

At de mest ildsikkerlige væsker (se lovens § 16, 1 A), f. eks. bensin, nafta og ligesød, er der til brug i privat husholdning eller bedrift kun tilladt at have indlagt i lukkede anordninger her. Ved kjøp af sådan væske bør selvsagt køberne være opmærksomme på, at væsken er mærket. Som myndigt bestemmelse herover i henhold til lovens § 16, 1 A er etiket paa rød papir og med følgende form og med sådan inskription:

Utgiver: Fred. T. Salicath.